

Webinar NVMz en MNO, 24 nov. 2021

Klimaattransitie en medezeggenschap

Zie mijn boek:

'Ondernemingsraad en klimaattransitie', het werk van de OR bij klimaatbeleid in de organisatie, samenleving en economie, Niko Manshanden, uitgeverij Vakmedianet, 2021.

I. De Klimaataakkoorden

Klimaataakkoord van Parijs

reductie broeikasgas en opwarming aarde terugbrengen

Klimaatwetgeving EU

reductie broeikasgas-emissie van 55% in 2030

Klimaataakkoord NL (min. Econ Z & K)

reductie van 49% in 2030 tov uitstoot 1990 (liefst 55%)

Klimaatdoel sector/concern/bedrijf/instelling

Rol OR? Vakbond?

NB. De vakbonden in de sectortafels (en in taakgroep arbeidsmarkt en scholing) maar platforms van ondernemingsraden ontbreken.

2. Organisatie Klimaatakkoord

- Klimaatberaad (vz. Ed Nijpels). Een coördinerende groep dat bestaat uit de voorzitters van de sectortafels, maatschappelijke organisaties en overheden.
- Daaronder 5 sectortafels: gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en landgebruik en elektriciteit.
- Per sectortafel verschillende werkgroepen en daarnaast taakgroepen voor overlappende thema's als bijvoorbeeld financiering, arbeidsmarkt, kennis, etc. (matrixorganisatie). Zo'n honderd bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties hebben op deelgebieden onderhandeld en zijn maatregelen uitgewerkt.
- Ook de vakbonden maar niet platforms van ondernemingsraden terwijl de veranderingen in de bedrijven moeten plaatsvinden.
- Klimaatberaad heet nu Voortgangsoverleg Klimaatakkoord en werkt door.

3. Constateringen

- Het Klimaatakkoord (237 blz.) kent vele thema's die alle sectoren van de economie raken. Afbouwen 'fossiele' sectoren, veranderen sectoren (ook non-profit) en ontstaan nieuwe sectoren.
- Breed Klimaatakkoord, meer dan alleen energietransitie en MVO. Naar circulaire economie, geen afval meer, minder kilometers van alles en iedereen. Productie in de 'achtertuin'. Fossiele plastic weg.
- Totale elektrificatie: naar windstroom, zonnestroom, etc.
- Het lijkt erop dat de klimaatcrisis technisch moet worden opgelost. Maar er zijn meer kanten.
- De mens, de burger, democratie (OR, vakbond) lijkt te worden vergeten bij de klimaattransitie. Op blz. 216 e.v. (Klimaatakkoord) komt de (individuele) burger eindelijk ter sprake maar dan alleen voor draagvlak (achteraf meepraten). Zie de (30) Regionale Energie Strategieën RES-en ('klimaatdistricten'). Zie strijd windturbines en 'Kolenfonds'.

4. Taak OR & klimaattransitie

- Tweezijdige hoofdtaak: belangenbehartiging en een bijdrage leveren aan een duurzame, goede onderneming waar het goed werken is (dubbele doelstelling MZ).
- OR heeft een taak voor toekomst onderneming. Thema klimaattransitie dus wel op bordje OR (10 jr en verder).
- Taken OR: informatie verzamelen en beoordelen, agenderen, bespreken, stimuleren, controleren, adviseren, instemmen met maatregelen, evalueren en bijstellen.
- Van hoog tot laag: top down en bottom up. Van strategisch beleid, midden en operationeel (werkvloer).
- 3M-> meedenken, meepraten en meebeslissen.

5. Aan de slag: aandachtspunten

- Klimaattransitie: interessant, boeiend, uitdagend, vernieuwend OR-werk en jongeren erbij betrekken,.
- Tientallen onderwerpen op gebied van beleid, techniek, sociaal, organisatie, omgeving, etc. Specialisering in OR.
- 3-P's: 'preken' (visie), papier, praktijk.
- Spannend: belangen bij sluiten oude productiewijzen, nieuwe afd., nieuw werk, omscholing, toekomst bedrijf en werk, kosten en opbrengsten, weerstand, etc.
- Ook: sociale transitie (Ben Dankbaar), sociaal klimaatbeleid, maatschappelijke transitie, etc.
- Begrippen als MVO, verduurzaming, vergroening (window dressing) zijn niet meer toereikend. Beter: circulaire economie, etc.